

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

ДОКЛАД

Относно: законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 954-01-11, внесен от Данаил Димитров Кирилов и група народни представители на 28.02.2019 г., приет на първо гласуване на 29.03.2019 г.

***Проект!
Второ гласуване***

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. – бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 5 от 2011 г.; изм., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 15 и 43 от 2016 г., бр. 8, 13, 63, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 42 и 65 от 2018 г. и бр. 38 и 83 от 2019 г.)

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на закона.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев:

Създава се нов § :

§ ... В чл. 7 се създава ал. 3:

„(3) Съдът следи служебно за спазването на повелителните правила на закона, включително за наличието на неравноправни клаузи в договор, сключен с потребител. Той дава възможност на страните да вземат отношение по тези въпроси.“

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 1:

§ 1. В чл. 7 се създава ал. 3:

„(3) Съдът служебно следи за наличието на неравноправни клаузи в договор, сключен с потребител. Той осигурява възможност на страните да изразят становище по тези въпроси.“

Предложение на нар. пр. Христиан Митев:

Създава се нов § :

§... В чл. 113 се добавя изречение второ: „Образуваните по тези искове дела се считат за граждански и се разглеждат по реда на общия исков процес.“

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 2:

§ 2. В чл. 113 се създава изречение второ: „Образуваните дела се разглеждат като граждански по реда на общия исков процес.“

Вариант 1:

§ 1. В чл. 410 се създава ал. 3:

„(3) Когато вземането произтича от договор, сключен с потребител, към заявлението се представя договорът, включително и общите условия към него.“

Вариант 2:

§ 1. В чл. 410 се създава ал. 3:

„(3) В случаите, в които вземането произтича от договор, сключен с потребител по смисъла на Закона за защита на потребителите, към заявлението се прилагат приложимите общи условия и договора, ако е в писмена форма, заедно с всички приложения и изменения.“

Предложение на нар. пр. Христиан Митев:

В § 1, вариант 2, в чл. 410, ал. 3 се изменя така

„(3) Когато вземането произтича от договор, сключен с потребител, към заявлението се прилагат договорът, ако е в писмена форма, заедно с всички негови приложения и изменения, както и приложимите общи условия, ако има такива.“

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя за Вариант 1 и Вариант 2 и предлага следната редакция на § 1, който става § 3:

§ 3. В чл. 410 се създава ал. 3:

„(3) Когато вземането произтича от договор, сключен с потребител, към заявлението се прилагат договорът, ако е в писмена

форма, заедно с всички негови приложения и изменения, както и приложимите общи условия, ако има такива.“

Вариант 1:

§ 2. В чл. 411, ал. 2: се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 3:

„3. искането се основава на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител;“

2. Досегашните т. 3 и 4 стават съответно т. 4 и 5.

Вариант 2:

§ 2. В чл. 411, ал. 2, т. 2, след думите „противоречие със закона“ се добавя „вероятно се основава на неравноправни клаузи по смисъла на Закона за защита на потребителите или нарушава“.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев:

§ 2, вариант 2, се изменя така:

§ 2. В чл. 411 се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 411, ал. 1, се създава ново изречение второ: „Заявление срещу потребител се подава пред съда, в чийто район се намира настоящият му адрес, а при липса на настоящ адрес - постоянният.“

2. Досегашното изречение второ става изречение трето.

3. В чл. 411, ал. 2, т. 2 се изменя така:

„2. искането е в противоречие със закона или с добрите нрави или се основава на неравноправна клауза в договор сключен с потребител, както и когато е налице обоснована вероятност за това.“

Комисията подкрепя предложението по т. 1 и 2, а по т. 3 е оттеглено.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

Във Вариант 1, т. 1 накрая се добавя „както и когато е налице обоснована вероятност за това“.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя за Вариант 1 и Вариант 2 и предлага следната редакция на § 2, който става § 4:

§ 4. В чл. 411 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава ново изречение второ: „Заявление срещу потребител се подава до съда, в чийто район се намира настоящият му адрес, а при липса на настоящ адрес – по постоянния.“, а досегашното изречение второ става изречение трето.

2. В ал. 2:

а) създава се нова т. 3:

„3. искането се основава на неравнопоставна клауза в договор, сключен с потребител или е налице обоснована вероятност за това;“

б) досегашните т. 3 и 4 стават съответно т. 4 и 5.

§ 3. В чл. 412 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 8 думата „двуседмичен“ се заменя с „едномесечен“;

2. В т. 9 след думите „по т. 8“ се добавя „и указания, че в този случай може да понесе разноски в по-висок размер от тези, посочени в заповедта“.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев:

В § 3, т. 2 се изменя така:

„2. В т. 9 след думите „по т. 8“ се добавя „и указания, че в случай, че то е неоснователно може да понесе разноски в по-висок размер от този, посочени в заповедта“.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 3, който става § 5:

§ 5. В чл. 412 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 8 думата „двуседмичен“ се заменя с „едномесечен“.

2. В т. 9 след думите „по т. 8“ се добавя „и в случай че възражението е неоснователно, той може да понесе разноски в по-висок размер от посочения в заповедта“.

§ 4. В чл. 414, ал. 2 думата „двуседмичен“ се заменя с „едномесечен“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 4, който става § 6.

§ 5. В чл. 415 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 т. 2 се отменя.

2. Алинея 2 се отменя.

3. В ал. 3 думите „и 2“ се отменят.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев:

В § 5 т. 1 се изменя така:

1. В чл. 415, ал. 1, т. 2 се изменя така:

„2. когато заповедта за изпълнение е връчена на длъжника при условията на чл. 47, ал. 5, но само при хипотезата на чл. 47, ал. 1, изречение 4.“

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага следната редакция на § 5, който става § 7:

§ 7. В чл. 415, ал. 1, т. 2 накрая се добавя „и връчителят е събрал данни, че длъжникът не живее на адреса, след справка от управителя на етажната собственост, от кмета на съответното населено място или по друг начин и е удостоверил това с посочване на източника на тези данни в съобщението“.

§ 6. Чл. 417, т. 2 се изменя така:

„2. документ или извлечение от счетоводни книги, с които се установяват вземанията на държавните учреждения и общините, или извлечение от счетоводните книги на банка, към което е представен документът, от който произтича вземането на банката, заедно с всички негови приложения, включително приложимите общи условия.“

Предложение на нар. пр. Христиан Митев:

Текстът на § 6 става т. 1 и се създава нова т. 2 :

„2. В чл. 417, т. 10 накрая се поставя точка-и-запетая и се добавя следния текст „когато ценната книга обезпечава вземане, произтичащо от договор, сключен с потребител, към заявлението се прилага договорът, ако е в писмена форма, заедно с всички негови приложения, включително приложимите общи условия.“

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 6, който става § 8:

§ 8. В чл. 417 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 2 думите „общините и банките“ се заменят с „и общините, или извлечение от счетоводните книги на банка, към което е представен документът, от който произтича вземането на банката, заедно с всички негови приложения, включително приложимите общи условия“.

2. В т. 10 се създава изречение второ: „Когато ценната книга обезпечава вземане, произтичащо от договор, сключен с потребител, към заявлението се прилага договорът, ако е в писмена форма, заедно с всички негови приложения, включително приложимите общи условия.“

Предложение на нар. пр. Христиан Митев:

Създава се нов §:

§ ... В чл. 418 ал. 1 се добавя изречение второ: „Когато по отношение на вземането се прилагат Закона за потребителския кредит или Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители, незабавно

изпълнение се допуска само за първоначалната чиста стойност на кредита.“

Предложението е оттеглено.

Вариант 1:

§ 7. В чл. 419 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „двуседмичен“ се заменя с „едномесечен“.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) В това производство съдът следи служебно за съществуването на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител“.

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея: накрая се добавя „и на съществуването на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител“.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

Вариант 2:

§ 7. В чл. 419, в ал. 1 думата „двуседмичен“ се заменя с „едномесечен“ и накрая се добавя: „с твърдения, че представеният документ по чл. 417 не е редовен от външна страна или не удостоверява подлежащо на изпълнение вземане, включително поради това, че е основано на клаузи, противоречащи на императивни правила на закона, накърняващи добрите нрави или неравноправни такива“.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев:

§ 7, вариант 1 се изменя така:

§ 7. Член 419 се изменя и придобива следната редакция:

„Чл. 419. (1) Разпореждането, с което се уважава молбата за незабавно изпълнение, може да се обжалва с частна жалба в едномесечен срок от връчване на заповедта за изпълнение.

(2) Обжалването на разпореждането за незабавно изпълнение не спира изпълнението.

(3) Съдът отменя разпореждането, когато не са налице предпоставките на чл. 418, ал. 2, изр. 1 и ал. 3, както и когато вземането се основава на клауза в договор сключен с потребител, която противоречи на повелителните норми на закона, на добрите нрави или е неравноправна, включително когато е налице обоснована вероятност за това.“

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

В ал. 1 след думата „обжалба“ се добавя „заедно с възражението, срещу издадената заповед за изпълнение“.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя за Вариант 1 и Вариант 2 и предлага следната редакция на § 7, който става § 9:

§ 9. Член 419 се изменя така:

„Обжалване на разпореждането за незабавно изпълнение

Чл. 419. (1) Разпореждането, с което се уважава молбата за незабавно изпълнение, може да се обжалва с частна жалба в едномесечен срок от връчването на заповедта за изпълнение. Частната жалба се подава заедно с възражението срещу заповедта.

(2) Обжалването на разпореждането за незабавно изпълнение не спира изпълнението.

(3) Съдът отменя разпореждането, когато не са налице предпоставките на чл. 418, ал. 2, изречение първо и ал. 3, както и когато вземането се основава на клауза в договор, сключен с потребител, която противоречи на повелителните норми на закона, на добрите нрави или е неравноправна.“

Вариант 1:

§ 8. В чл. 420 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 накрая се добавя „в размер не по-голям от една трета от размера на задължението.

2. В ал. 2 след думите „писмени доказателства“ се добавя „или частната жалба по чл. 419 се основава на съществуването на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител“.

Вариант 2:

§ 8. В чл. 420 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Възражението срещу заповедта спира принудителното изпълнение, освен ако е издадена в полза на държавата или община, както и в случаите по чл. 417, т. 8.“

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) При искане за спиране на заповед за изпълнение, издадена в полза на държавата или община, с твърдение, че вземането е основано на клаузи, противоречащи на императивни правила на закона, накърняващи добрите нрави или неравноправни по смисъла на Закона за защита на потребителите или че размерът на дълга е неправилно изчислен, препис от искането се изпраща на заявителя за становище в 3-дневен срок. Съдът спира изпълнението на заповедта, ако счете твърденията на длъжника за вероятно основателни.“

3. Създават се ал. 4 – 8:

„(4) По молбата за спиране районният съд се произнася в 3-дневен срок.

(5) Определението, с което се спира принудителното изпълнение, подлежи на предварително изпълнение.

(7) Когато освен искане за спиране е направено и искане по чл. 419, районният съд разглежда искането за спиране преди да изпрати частната жалба по предходния член на въззивния съд.

(8) При образувано исково производство, искане за спиране на изпълнението по ал. 3, може да се прави извън срока по ал. 2, в който случай компетентен да се произнесе е исковият съд.“

4. Досегашната ал. 3 става ал. 9.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев:

§ 8, Вариант 1 се изменя така:

„§ 8. В чл. 420, ал. 2 се изменя и придобива следната редакция:

„(2) Съдът, постановил незабавно изпълнение, може да го спре и без да е необходимо обезпечението по ал. 1:

1. когато е направено искане за спиране подкрепено с убедителни писмени доказателства за недължимост на вземането;

2. когато е направено искане за спиране обосновано с това, че вземането се основава на клауза, в договор сключен с потребител, която противоречи на повелителните норми на закона, на добрите нрави или е неравнопавна, включително когато е налице обоснована вероятност за това;

3. когато е направено искане за спиране основано на неправилно изчисление на размера на дълга.

(3) Определението по искането за спиране може да се обжалва с частна жалба.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

Параграф 8 се изменя така:

§ 8. В чл. 420 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 накрая се добавя „в размер не по-голям от една трета от размера на задължението“.

2. Аlineя 2 се изменя така:

„(2) Съдът, постановил незабавното изпълнение, може да го спре и без да е необходимо обезпечението по ал.1, когато е направено искане за спиране, което е подкрепено с писмени доказателства, че:

1. вземането не се дължи;

2. вземането се основава на клауза в договор, сключен с потребител, която е неравнопавна;

3. *неправилно е изчислен размерът на вземането по договор, сключен с потребител.*“

3. Създават се ал. 4 и 5:

„(4) Жалбата срещу определението, с което е допуснато предварителното изпълнение, не спира изпълнението.

(5) При образувано исково производство по искането за спиране се произнася исковият съд.“

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя за Вариант 1 и Вариант 2 и предлага следната редакция на § 8, който става § 10:

§ 10. В чл. 420 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 накрая се добавя „в размер до една трета от размера на задължението“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Съдът, постановил незабавното изпълнение, може да го спре и без да е необходимо обезпечението по ал. 1, когато е направено искане за спиране, подкрепено с писмени доказателства, че:

1. вземането не се дължи;

2. вземането се основава на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител;

3. *неправилно е изчислен размерът на вземането по договор, сключен с потребител.*“

3. Създават се ал. 4 и 5:

„(4) Определението за спиране подлежи на незабавно изпълнение, независимо от обжалването му.

(5) Когато е образувано исково производство, компетентен да се произнесе по искането за спиране на изпълнението е съдът, пред който е предявен искът по чл. 422, ал. 1.“

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

Създава се нов § 11:

§ 11. В чл. 421, ал. 2 думите „както и когато представеното обезпечение е частично“ се заличават.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 11:

§ 11. В чл. 421, ал. 2 думите „както и когато представеното обезпечение е частично“ се заличават.

§ 9. В чл. 422 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) В това производство съдът следи служебно за съществуването на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител.“

2. Досегашните ал. 2-4 стават съответно ал. 3-5.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя, но предлага § 9 да бъде отхвърлен, тъй като е отразен на систематичното му място в § 1.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев:

§ 10 се изменя и придобива следната редакция:

„§ 10. В чл. 423 се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 423, ал. 1 след думите „на заповедта за изпълнение“ се заменят със „за заповедта или предприетото изпълнение“.

2. В чл. 423, ал. 1 се създава т. 5:

„5. когато към датата на връчването по чл. 47, ал. 5 е пребивавал трайно на адрес различен от тези, на които са поставени уведомления.“

Предложението е оттеглено.

§ 10. Създава се чл. 423а:

„Възражение при уведомяване чрез залепване

Чл. 423а. (1) В случай, че заповедта за изпълнение е връчена по реда на чл. 47, ал. 5, независимо от влизането ѝ в сила, длъжникът има право да подаде възражение в едномесечен срок от узнаването пред заповедния съд. Едновременно с възражението длъжникът може да упражни и правата си по чл. 413, ал. 1, чл. 419, ал. 1 и чл. 420.

(2) Подаденото възражение автоматично спира принудителното изпълнение на заповед за изпълнение, освен ако е издадена в полза на държавата или община, както и в случаите по чл. 417, т. 8, като във всички случаи съдът дава указания на заявителя по чл. 415.“

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 10 да бъде отхвърлен.

§ 11. В чл. 433 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова 4:

„(4) Вдигането на запорите и заличаването на възбраните по отношение на имуществата, продадени в хода на изпълнителното производство, има действие занапред.“

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 11, който става § 12, като в т. 1 след думата „нова“ да се добави „ал.“.

§ 12. В чл. 436, ал. 1 думата „едноседмичен“ се заменя с „двуседмичен“.

13. Комисията подкрепя текста на вносителя за § 12, който става §

Предложение на нар. пр. Христиан Митев:

Създава се нов §:

§ ... В чл. 445 се добавя ново второ изречение:

„Когато изпълнението е допуснато по реда на чл. 418 по отношение на потребител, изречение първо не се прилага до влизане в сила на заповедта за изпълнение.“

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

В чл. 445, ал. 1 се създава изречение второ: „Когато изпълнението е допуснато по реда на чл. 418 по отношение на потребител, изречение първо не се прилага до постановяване на решението от първоинстанционният съд.“

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 14:

§ 14. В чл. 445, ал. 1 се създава изречение второ: „Когато е допуснато незабавно изпълнение по отношение на потребител и той е подал възражение по чл. 414, забраната по чл. 444, т. 7 по отношение на ипотекирания имот отпада след постановяване на решението, с което искът за съществуване на вземането е уважен на първа инстанция.“

Предложение на нар. пр. Филип Попов по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

В чл. 501а ал. 4 се отменя.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 15:

§ 15. В чл. 501а ал. 4 се отменя.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следното наименование: „Заключителна разпоредба“.

§ 13. Член 423а не се прилага по отношение на заповеди за изпълнение, влезли в сила преди 31.10.2017 г.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев:

§ 13 се заличава.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 13 да бъде отхвърлен.

§ 14. В Закона за защита на потребителите (обн., ДВ, бр. 99 от 2005 г.; изм., бр. 30, 51,53, 59, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 41, 59 и 64 от 2007 г., бр. 36 и 102 от 2008 г., бр. 23, 42 и 82 от 2009 г., бр. 15, 18 и 97 от 2010 г., бр. 18 от 2011 г., бр. 38 и 56 от 2012 г., бр. 15, 27 и 30 от 2013 г., бр. 61 от 2014 г., бр. 14, 57, 60 и 102 от 2015 г., бр. 59 и 74 от 2016 г., бр. 8, 58 и 103 от 2017 г., бр. 7, 20 и 37 от 2018 г. и бр. 17 и 45 от 2019 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 143 се изменя така:

„Чл.143. (1) Неравнопавна клауза в договор, сключван с потребител, е уговорка във вреда на потребителя, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя.

(2) Неравнопавна е клаузата, която:

1. освобождава от отговорност или ограничава отговорността на производителя, търговеца или доставчика, произтичаща от закон, в случай на смърт или телесни повреди на потребителя, причинени в резултат на действие или бездействие от страна на търговеца или доставчика;

2. изключва или ограничава правата на потребителя, произтичащи от закон, по отношение на търговеца или доставчика или на друго лице при пълно или частично неизпълнение или неточно изпълнение на договорни задължения, включително изключва възможността за прихващане на задължение към търговеца или доставчика с друго насрещно вземане, което има спрямо него;

3. поставя изпълнението на задълженията на търговеца или доставчика в зависимост от условие, чието изпълнение зависи единствено от неговата воля;

4. позволява на търговеца или доставчика да задържи заплатените от потребителя суми, в случай че последният откаже да сключи или да изпълни договора, като същевременно не предвижда право на потребителя да получи обезщетение на същата стойност при несклучване или неизпълнение на договора от страна на търговеца или доставчика;

5. задължава потребителя при неизпълнение на неговите задължения да заплати необосновано високо обезщетение или неустойка;

6. позволява на търговеца или доставчика да се освободи от задълженията си по договора по своя преценка, като същата възможност не

е предоставена на потребителя, както и да задържи сума, получена за престация, която не е извършил, когато сам прекрати договора;

7. позволява на търговеца или доставчика да прекрати действието на безсрочен договор без предизвестие, освен когато има сериозни основания за това;

8. предвижда необосновано кратък срок за мълчаливо съгласие за продължаване на договора при непротивопоставяне на потребителя;

9. предвижда автоматично продължаване на срочен договор, ако потребителят не заяви желание за прекратяването му, и срокът, в който трябва да направи това, е прекалено отдалечен от датата, на която изтича срочният договор;

10. налага на потребителя приемането на клаузи, с които той не е имал възможност да се запознае преди сключването на договора;

11. позволява на търговеца или доставчика да променя едностранно условията на договора въз основа на непредвидено в него основание;

12. позволява на търговеца или доставчика да променя едностранно без основание характеристиките на стоката или услугата;

13. предвижда цената да се определя при получаването на стоката или предоставянето на услугата или дава право на търговеца или доставчика да увеличава цената, без потребителят да има право в тези случаи да се откаже от договора, ако окончателно определената цена е значително завишена в сравнение с цената, уговорена при сключването на договора;

14. дава право на търговеца или доставчика да определи дали стоката или услугата отговаря на посочените в договора условия или му предоставя изключително право да тълкува клаузите на договора;

15. налага на потребителя да изпълни своите задължения, дори и ако търговецът или доставчикът не изпълни своите;

16. дава възможност на търговеца или доставчика без съгласието на потребителя да прехвърли правата и задълженията си по договора, когато това може да доведе до намаляване на гаранциите за потребителя;

17. изключва или възпрепятства правото на предявяване на иск или използването на други средства от страна на потребителя за решаването на спора, включително задължава потребителя да се обръща изключително към определен арбитражен съд, който не е предвиден по закон; ограничава необосновано средствата за доказване, с които потребителят разполага, или му налага тежестта на доказване, която съгласно приложимото право би трябвало да бъде за сметка на другата страна по договора;

18. ограничава обвързаността на търговеца или доставчика от поети чрез негови представители задължения или поставя неговите задължения в зависимост от спазването на определено условие;

19. не позволява на потребителя да прецени икономическите последици от сключването на договора;

20. поставя други подобни условия“.

2. В чл. 144:

а) в ал. 1 думите „чл. 143, т. 7“ се заменят с „чл. 143, ал. 2, т. 7“;

б) в ал. 2, в текста преди т. 1 думите „чл. 143, т. 10“ се заменят с „чл. 143, ал. 2, т. 11“;

в) в ал. 3, в текста преди т. 1 думите „чл. 143, т. 7, 10 и 12“ се заменят с „чл. 143, ал. 2, т. 7, 11 и 13“;

г) в ал. 4 думите „чл. 143, т. 12“ се заменят с „чл. 143, ал. 2, т. 13“.

3. В чл. 147 се създава ал. 3:

„(3) Разпоредбата на ал. 2 не се прилага за исковете по чл.186 и 186а.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 14, който става § 16, като в т. 1 относно чл. 143, ал. 1 след думата „търговеца“ се добавя „или доставчика“.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев:

В Преходните и заключителни разпоредби се създават нови параграфи: § ...

§..В Закона за потребителския кредит чл. 34, ал. 1, 3 и 4 се изменят така:

„(1) Не е допустимо кредиторът да обезпечава своето вземане чрез запис на заповед или менителница, освен ако тях изрично се посочи, че се издават във връзка с конкретен договор за потребителски кредит.

(3) Запис на заповед и менителница, издадени в нарушение на забраната по ал. 1, са нищожни.

(4) Кредиторът отговаря за всички вреди, причинени на потребителя при нарушаване на забраната по ал. 1.“

Предложението е оттеглено.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев:

В Преходните и заключителни разпоредби се създават нови параграфи: § ...

§ ... В Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители чл. 26, ал. 1 и 3 се изменят и се създават нови ал. 4 и 5, както следва:

„(1) Не е допустимо кредиторът да обезпечава своето вземане, чрез запис на заповед или менителница, освен ако в записа на заповед или менителницата изрично се посочи, че се издават във връзка с конкретен договор за кредит.

(3) Запис на заповед и менителница, издадени в нарушение на забраната по ал. 1, са нищожни.

(4) Кредиторът отговаря за всички вреди, причинени на потребителя при нарушаване на забраната по ал. 1.

(5) Кредиторът няма право да променя служебно валутата, в която е уговорен първоначално кредитът, съответно остатъкът от кредита.“

Предложението е оттеглено.

§ 15. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в Държавен вестник.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 15 да бъде отхвърлен.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

АННА АЛЕКСАНДРОВА